

Lägesbild av situationen i gymnasieskolan med anledning av covid- 19-pandemin

INSAMLING 21–25 SEPTEMBER

Dokumentdatum: 2020-10-12

Diarienummer: 2020:1469

Sammanfattning.....	2
1 Inledning.....	3
Tillvägagångssätt.....	3
2 Huvudmännens lägesbild av situationen i gymnasieskolan.....	5
Distansundervisning och förändringar av lärotider.....	5
Ytterligare åtgärder för att minska risken för smittspridning.....	12
Särskilt stöd.....	14
Arbetsplatsförlagt lärande (apl).....	16
Praktiska moment i skolan.....	19
Prövning.....	22
Frånvaro.....	24
Bilaga 1. Tillvägagångssätt.....	28
Bilaga 2. Frågeguide.....	30

Sammanfattning

Skolverket har med anledning av covid-19-pandemin följt upp situationen i gymnasieskolan inom ett antal områden. Totalt har 77 telefonintervjuer genomförts med representanter för huvudmän inom gymnasieskolan mellan den 21 och 25 september. Våra huvudsakliga resultat är:

- **Över hälften av huvudmännen bedriver någon distansundervisning.** Totalt 65 procent av huvudmännen bedriver distansundervisning i någon utsträckning. Men det vanligaste svaret bland dessa huvudmän är att en liten del av undervisningen bedrivs via distansundervisning.
- **Vissa dagar i veckan vanligt upplägg.** Över hälften av huvudmännen som bedriver distansundervisning uppger att den är förlagd till vissa dagar i veckan. Det är också vanligare med distansundervisning för elever i år 2 och 3 än för elever i år 1.
- **Huvudmännen uppfattar att distansundervisningen har fungerat bra.** Av de huvudmän som bedriver distansundervisning i nuläget, uppger fyra av fem att det har fungerat ganska bra eller mycket bra.
- **Det har fungerat bra att följa rekommendationer.** Enligt fyra av fem tillfrågade huvudmän har det fungerat ganska bra eller mycket bra att följa Folkhälsomyndighetens förslag på förebyggande åtgärder i gymnasieskolan.
- **Lite högre frånvaro.** Drygt hälften av huvudmännen ser en lite högre frånvaro i nuläget jämfört med hösten 2019. Vissa huvudmän menar att de har sett att frånvaron särskilt ökat för elever på introduktionsprogram under pandemin. Vidare går det att se en något lägre frånvaro bland de huvudmän som bedriver distansundervisning.
- **Nästan var femte upplever påverkan på arbetsplatsförlagt lärande (apl).** Trots att huvudmännen upplever mindre påverkan av pandemin på möjligheten att genomföra apl i nuläget jämfört med i våras kvarstår vissa svårigheter. Totalt 17 procent av huvudmännen uppger att möjligheten i nuläget påverkas i ganska hög eller mycket hög utsträckning.
- **Mindre än hälften har behövt skjuta fram apl.** Totalt 42 procent uppger att de behövt skjuta fram apl från våren. Samtidigt uppger över hälften av dem som skjutit fram apl att den kommer att kunna genomföras under hösten.
- **Betydligt lägre påverkan på praktiska moment.** Enbart tre huvudmän, eller 4 procent, uppger att möjligheten att genomföra praktiska moment i skolan påverkas i ganska hög utsträckning eller i mycket hög utsträckning i nuläget, vilket är en betydligt lägre siffra jämfört med våren.
- **Över hälften har skjutit fram praktiska moment.** Samtidigt som 54 procent uppger att de skjutit fram praktiska moment från våren, uppger fyra av fem att de praktiska momenten kommer att kunna genomföras under hösten.
- **Lägre påverkan på särskilt stöd och prövningar.** Huvudmännen upplever en relativt låg påverkan på möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd samt att genomföra prövningar. Mellan en och tre huvudmän, eller färre än 4 procent, uppger att möjligheten påverkas i ganska eller mycket hög utsträckning.

1 Inledning

Under våren 2020 påverkade covid-19-pandemin gymnasieskolans möjligheter att bedriva utbildning på flera olika sätt, till exempel övergick undervisningen till distansundervisningen från mitten av mars efter en rekommendation från Folkhälsomyndigheten.

Under våren genomförde Skolverket en rad snabbstudier för att ge lägesbilder av hur pandemin påverkade skolväsendet och vilka åtgärder som vidtogs. I den här rapporten redovisas resultat från ytterligare en sådan studie. Studien har gjorts i ett skede när elever och personal har kunnat återvända till gymnasieskolans lokaler under vissa restriktioner samt med möjlighet att göra vissa förändringar. En möjlighet som finns är till exempel att i viss utsträckning bedriva distansundervisning.

Insamlingen för studien genomfördes den 21–25 september. Studien fokuserar särskilt på hur distansundervisningen respektive närundervisningen fungerar. Skolverket vet också från tidigare studier att vissa områden, som till exempel arbetsplatsförlagt lärande (apl) och praktiska moment påverkats av pandemin, varför dessa också har följts upp. Därtill behandlar studien också ett par nya aktuella områden. Frågorna i studien utgår från följande sju områden:

1. Distansundervisning och förändringar av lärotider
2. Ytterligare åtgärder för att minska smittspridning
3. Särskilt stöd
4. Apl
5. Praktiska moment i skolan
6. Prövning
7. Frånvaro

Resultatet från denna studie utgör även ett underlag i Skolverkets arbete med regeringsuppdraget om covid-19-pandemins konsekvenser.¹

Tillvägagångsätt

Skolverket har riktat sig till nästan 100 huvudmän för gymnasieskolan med frågor utifrån de ovan nämnda sju områdena. Med anledning av svårigheter² med att göra systematiska större urval vid tidpunkten för studien, består urvalet av huvudmän av en sammanslagning av flera tidigare använda urval för snabbstudier under våren, i vilka representativitet för hela riket har eftersträvat.

¹ Uppdraget återges i regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Statens skolverk, Ändringsbeslut 2020-06-17, uppdrag 17.

² Under 2020 etablerades en ny rättspraxis för statistiksekretess som bland annat medförde att det så kallade skolenhetsregistret inte längre var tillgängligt. Det har medfört svårigheter att identifiera huvudmän och skolenheter för urval.

Huvudmännen fick frågorna under vecka 38 och insamlingen genomfördes under vecka 39. Totalt 77 huvudmän har deltagit i studien, varav 49 av dessa är kommunala eller kommunalförbund och resterande är enskilda. Huvudmännen har fått fler frågor utifrån om de svarat att de bedriver distansundervisning, varför alltså färre huvudmän har besvarat vissa frågor. I bilaga 1 och 2 finns mer information om tillvägagångsättet och den frågeguide som använts.

2 Huvudmännens lägesbild av situationen i gymnasieskolan

Distansundervisning och förändringar av lärotider

Sedan den 15 juni gäller inte längre Folkhälsomyndighetens tidigare rekommendation om att gymnasieskolor ska bedriva distansundervisning. En huvudman som håller en gymnasieskola öppen har dock möjlighet att under vissa förutsättningar bedriva distansundervisning enligt bestämmelser i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta.³ Genom en förordningsändring som trädde i kraft den 10 augusti har gymnasieskolor möjlighet att bedriva distansundervisning i det fall de bedöms nödvändigt för att undvika trängsel i kollektivtrafiken.⁴

Det första frågeområdet behandlar till stor del om distansundervisning i nuläget, men även till viss del om huvudmännen haft behov av att göra några förändringar vad gäller lärotider. Totalt handlar det om sju frågor varav en majoritet har fasta svarsalternativ men huvudmännen har haft möjlighet att kommentera på olika sätt.

Med distansundervisning avses, enligt denna studie, när eleverna inte har undervisningar i skolans lokaler, eftersom det har bedömts som mest relevant att undersöka. Fjärrundervisning där elever och lärare är åtskilda men elever befinner sig i skolans lokaler är alltså inte en del av den distansundervisning som redovisas nedan.

Över hälften av huvudmännen bedriver någon distansundervisning

Av diagram 1 nedan framgår att nästan hälften av huvudmännen, 44 procent, bedriver en mindre del av undervisningen som distansundervisning. Samtidigt uppger 18 procent av huvudmännen att de bedriver distansundervisning enbart i vissa fall för elever med symptom. Vidare uppger 3 procent, motsvarande totalt två huvudmän, att de bedriver ungefär hälften av undervisningen på distans. Enbart en huvudman uppger att nästan all undervisning bedrivs via distansundervisning. Ingen huvudman svarar att de bedriver all undervisning via distansundervisning. Över hälften, 65 procent, av huvudmännen uppger alltså att de bedriver någon distansundervisning. Totalt 34 procent uppger att ingen distansundervisning bedrivs. Det bör noteras att insamlingen skedde före Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att även så kallade hushållskontakter till smittade personer ska ges förhållningsregler, vilket kan innebära att en elev i gymnasieskolan ska

³ 11 a och 11 b §§ förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta.

⁴ [Förordningsmotiv](#) till förordning (2020:732) om ändring i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, Fm 2020:9.

stanna hemma från skolan.⁵ Det finns då möjlighet för skolan att erbjuda eleven distansundervisning, men det är ingen rättighet för eleven.⁶ De nya rekommendationerna kan alltså antas påverka den beskrivna situationen.

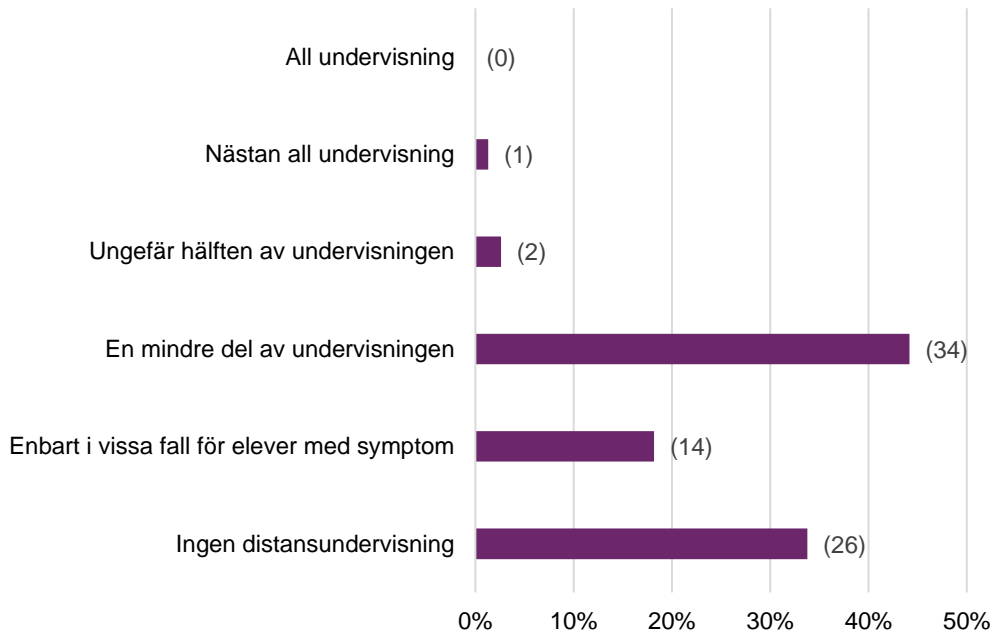
Vidare finns bland de kommunala huvudmännen en något större spridning av svaren än bland de enskilda huvudmännen.⁷ Ingen enskild huvudman i undersökningen uppger att de bedriver distansundervisning mer än en liten del av undervisningen. Samtidigt är andelen som svarar att ingen distansundervisning bedrivs lägre för de enskilda än för de kommunala. Då insamlingen bara täcker ett begränsat urval av huvudmän och andelen av dessa som bedriver stor del av undervisningen på distans är lågt bör dock jämförelser av dessa slag tolkas med försiktighet.

⁵ Folkhälsomyndighetens webbsida, <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-och-andra/om-du-eller-nagon-i-familjen-har-blivit-sjuk/> hämtad 2020-10-08.

⁶ Skolverkets webbsida, <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/coronaviruset-och-covid-19--regler-for-skolor-och-forskolor/coronaviruset--fragor-och-svar-utifran-skollagstiftningen#h-Forhallningsreglerfordensombornednagonsonkonstateratssmittadavcovid19>, hämtad 2020-10-07.

⁷ Det kommunala huvudmännen som ingår i studien är även fler än de enskilda, vilket skulle kunna påverka resultatet.

Diagram 1. Fråga: Hur stor del av undervisningen uppskattar ni bedrivs via distansundervisning, alltså att eleverna inte är i skolans lokaler, i nuläget? (Andel, (antal inom parentes)).

n=77

Minska trängseln i kollektivtrafik och i skolans lokaler vanliga anledningar

Det går inte att utifrån datainsamlingen avgöra i vilken utsträckning som just trängsel i kollektivtrafiken varit den avgörande faktorn för att bedriva distansundervisning. En stor andel av de svarande uttrycker sig i mer generella termer. Den huvudsakliga anledningen till att distansundervisning bedrivs är enligt huvudmännen för att göra det möjligt att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Flera uppger mer specifikt att det dels handlar om att minska trängsel i kollektivtrafiken, ibland utifrån lokala uppmaningar från kollektivtrafiken, dels om att minska trängseln i skolans lokaler.⁸ Några framhåller att skolbyggnaderna innebär begränsningar för vilka anpassningar som kan göras. Situationen i matsalen är återkommande i flera svar och har av flera huvudmän bedömts som problematisk ur smittspridningssynpunkt. Vidare hänvisar ett par huvudmän till att de behövt tid för smittspårning. En huvudman beskriver till exempel att en skolenhet under ett par dagar lagt över några klasser på distansundervisning för att få tid till smittspårning på grund av konstaterad smitta

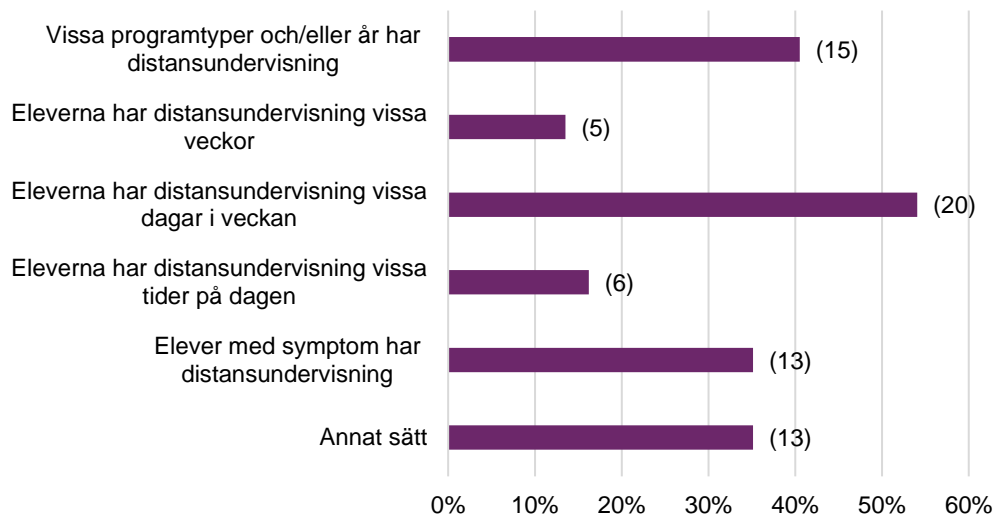
⁸ Det bör i sammanhanget noteras att denna lägesbild inte har som syfte att bedöma i vilken grad huvudmännen kan bedömas uppfylla de förutsättningar som enligt förordningen krävs för att distansundervisning ska bedrivs. Syftet är istället att ge en övergripande bild av distansundervisningens omfattning och genomförande.

på ett idrottsgymnasium. En huvudman lyfter att det funnits en rekommendation om distansundervisning från regional smittskyddsavdelning.

Distansundervisning vissa dagar i veckan vanligaste upplägget

Distansundervisningens upplägg varierar mellan huvudmännen. Strax över hälften av de 37 huvudmän som bedriver distansundervisning för mer än enbart elever med symptom,⁹ uppger dock att distansundervisning bedrivs vissa dagar i veckan för eleverna. Huvudmännen har kunnat uppge flera alternativa upplägg och strax under hälften av huvudmännen uppger även att distansundervisning bedrivs för olika programtyper eller år i gymnasieskolan. Resultatet redovisas i diagram 2 nedan.

Diagram 2. Fråga: Hur är distansundervisningen i huvudsak upplagd? (Andel, (antal inom parentes))

n=37

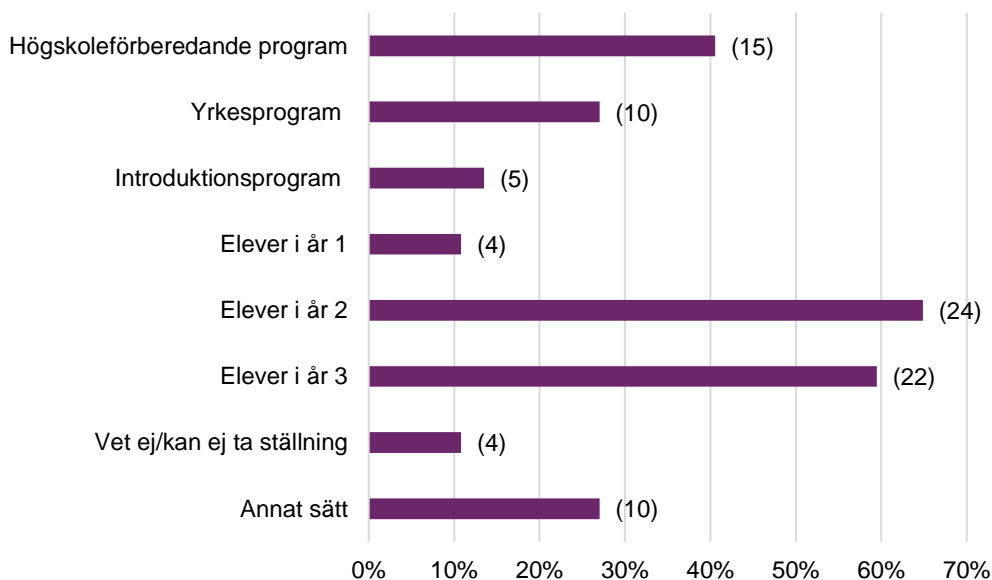
Bland svaren som avser andra sätt förekommer i huvudsak förklaringar av hur undervisningen sker mer specifikt. Till exempel uppger någon huvudman att det kan handla om tre dagar i veckan med distansundervisning för elever på en viss programtyp. Någon annan uppger att de försöker prioritera att elever i år 1 får vara på plats i skolans lokaler eftersom de är nya elever och kanske inte känner varandra.

När det gäller för vilka programtyper och år distansundervisningen bedrivs, uppger dessa huvudmän att det är vanligare med distansundervisning för elever i år 2 och 3 samt för elever på högskoleförberedande program och yrkesprogram än för

⁹ Huvudmän som svarat att de bedriver distansundervisning enbart i vissa fall för elever med symptom, ingår inte heller i de efterföljande frågorna om distansundervisning.

elever i år 1 och för elever på introduktionsprogram. Resultatet illustreras i diagram 3 nedan.

Diagram 3. Fråga: Om ni bedriver distansundervisning för vissa programtyper och år, för vilka bedrivs den huvudsakligen? (Andel (antal inom parentes))

n=37

Distansundervisning bedrivs vanligtvis för teoretiska kurser

Enligt huvudmännen genomförs främst teoretiska och gymnasiegemensamma kurser via distansundervisning. Några huvudmän framhåller att praktiska moment som till exempel laborationer genomförs i skolans lokaler. Någon nämner även att examinationer genomförs i skolans lokaler.

Samtidigt uppger flera huvudmän att distansundervisning inte är mer förekommande bland några programtyper, år eller såväl ämnen som kurser utan att det handlar om samtliga kurser den veckan eller de dagar eleven har distansundervisning på schemat. En av dessa huvudmän framhåller dock att det kan vara svårare när det gäller vissa kurser, främst kurser i yrkesämnen, svenska som andraspråk och kurser som innehåller laborationer.

Bland de olika möjligheterna att lämna kommentarer när det gäller distansundervisningen framkommer att lärare i vissa fall kan bedriva fjärrundervisning hemifrån vid milda symptom.

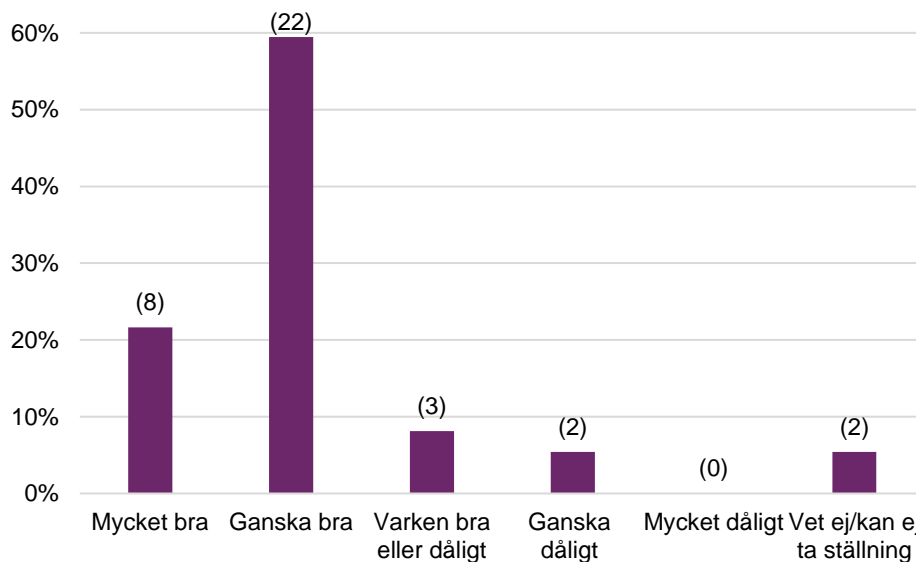
Huvudmännen upplever att distansundervisningen har fungerat bra

Distansundervisningen som har bedrivits från skolstart och en dryg månad framåt verkar i huvudsak ha fungerat bra, enligt huvudmännens bedömningar. Av de 37 huvudmän som bedriver distansundervisning uppger 81 procent att den har fungerat ganska bra eller mycket bra. Totalt 8 procent, motsvarande tre huvudmän,

uppges att den fungerat varken bra eller dåligt. Enbart 5 procent, motsvarande två huvudmän, uppges att distansundervisningen fungerat ganska dåligt. Ingen huvudman uppges att den fungerat mycket dåligt. Resultatet redovisas i diagram 4 nedan.

Vidare uppges enskilda huvudmän i något högre utsträckning än kommunala huvudmän att distansundervisningen har fungerat bra. Här kan påminnas om att resultatet bygger på huvudmännens egna bedömningar och att det finns en möjlighet att elever och personal skulle kunna ha en annan uppfattning. Tidigare studier har också pekat på att distansundervisningen varit mer utmanande för vissa grupper.¹⁰

Diagram 4. Fråga: Hur upplever ni att distansundervisningen har fungerat från skolstart till nu? (Andel (antal inom parentes))

N=37

I kommentarerna uppges flera av huvudmännen att de har kunnat ta lärdom av vårens distansundervisning, att personal och elever har lärt sig den tekniska utrustningen snabbt och att distansundervisningen fungerar bättre nu jämfört med i våras. Samtidigt framhåller flera att eleverna uttrycker att de helst vill vara i skolan.

Det kan också konstateras att vissa specifika utmaningar nämns av enstaka huvudmän. Några av dessa redogörs för nedan. Det är dock viktigt att beakta att situationen hos en enstaka huvudman inte säger något om situationen i riket i övrigt och att dessa svar därför bör tolkas med särskild försiktighet.

Utmaningar som nämns är bland annat att det fungerar sämre med distansundervisning för elever på introduktionsprogram. Några nämner att elever

¹⁰ Skolverket (2020) Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet, delredovisning augusti.

på språkintröduktion har svårare att genomföra distansundervisning, vilket enligt en huvudman kan bero på att de har en sämre digital vana.

Flera huvudmän lyfter att det är svårare att nå elever i behov av särskilt stöd än i vanliga fall och några framhåller att dessa elever behöver vara på plats i skolan.

Vidare framkommer även här att det kan vara svårare med distansundervisning vad gäller praktiska moment och för nya elever i gymnasieskolan.

Någon annan lyfter att det främst är en utmaning när en del av en klass är på plats i skolans lokaler och en del läser via distans. Det blir även besvärligt för lärare som behöver bedriva undervisning både i klassrummet och via distans för en och samma elevgrupp, framhåller huvudmannen.

Vidare uttrycker en huvudman att distansundervisning inte är hållbart över en längre tid och att det är problematiskt att inte alla huvudmän på samma sätt tar hänsyn till att försöka minska trängseln i kollektivtrafiken.

Få huvudmän har beslutat att ändra lärotider enligt 5 § i nuläget

Huvudmännen fick även frågan om de beslutat om att göra några förändringar vad gäller lärotider utifrån de möjligheter som ges i 5 § i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, under höstterminen hittills. Enbart sex huvudmän av de 77, det vill säga mindre än var tionde, uppger att de fattat ett sådant beslut under höstterminen. Ingen huvudman uppger att de fattat beslut om att ett läsår ska omfatta fler veckor än vad som regleras i gymnasieförordningen.¹¹ Totalt två huvudmän uppger dock att de beslutat att ett läsår ska omfatta färre veckor, skoldagar eller lovdagar, än vad som annars regleras i samma förordning. I det ena fallet handlar det om en dag mindre under läsåret och i det andra fallet handlar det om att lov kommer att användas för eleverna ska kunna läsa vissa kurser mer sammanhängande.

Två huvudmän uppger att de beslutat att ett läsår ska börja eller sluta vid andra tider, än vad som annars regleras. En av dessa huvudmän uppger att det handlar om ett yrkesprogram som startat två veckor tidigare. Vidare uppger tre huvudmän att de beslutat att skolarbetet får förläggas till andra dagar än måndag-fredag och fördelas på annat sätt under läsåret, än vad som annars regleras. En av dessa framhåller att det delvis beror på att lärare har symptom eller är sjuka.

Flera andra huvudmän lyfter att det inte är uteslutet att de kommer genomföra någon av förändringarna om situationen förvärras och frånvaron skulle öka. Någon annan nämner att de troligtvis kommer att förlägga någon undervisning på höstlovet för elever som varit sjuka. Vidare lyfter en huvudman att det organisatorisk tar mycket tid att göra sådana förändringar, bland annat på grund av fackliga avtal.

¹¹ 3 kap. 1–3 §§ gymnasieförordningen (2010:2039).

Ytterligare åtgärder för att minska risken för smittspridning

Folkhälsomyndigheten har tagit fram specifika förslag på förebyggande åtgärder för att minska smittspridning i gymnasieskolan. Det handlar bland annat om att öka avståndet mellan sittplatser i klassrum och matsal samt om att informera eleverna om pandemin och de åtgärder samhället sätter in för att hindra smittspridningen.¹²

Det andra området i frågeguiden till huvudmännen handlar om vilka åtgärder huvudmännen vidtagit för att minska smittspridning och hur det har fungerat att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Området består enbart av en större öppen fråga och en fråga med fasta svarsalternativ men med möjlighet att kommentera.

Huvudmännen arbetar med flera åtgärder för att minska risken för smittspridning

Huvudmännen har fått svara på vilka de huvudsakliga åtgärderna som de vidtagit i syfte att minska risken för smittspridning från skolstart till nu, är. Bland svaren är några områden återkommande, vilka sammanfattas nedan utan rangordning. Det kan nämnas att en del av huvudmännen enbart hänvisar till att de följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer vilket flera av de nedanstående åtgärderna också innebär.

- **Schemaanpassningar.** Det kan handla om att klasserna inte har samma slut- och starttider för att minska trängsel i korridorer, att samma klass får ha undervisning i samma klassrum och att klasserna hålls samlade så mycket som möjligt och därmed inte läser med andra klasser.
- **Hålla avstånd.** Handlar om att klassrum hålls öppna för att minska trängsel i korridorer, enkelriktade gångstråk i korridorer och olika in- och utgångar med hjälp av att även använda nödutgångar. Det innebär även att man möblerat om i klassrum genom att sära på bänkar och försökt att minska på antalet elever i klassrummen. Skolor har även använt aulan eller liknande lokaler att bedriva undervisning i för större klasser. Flera nämner också att de inte haft några större samlingar som till exempel upprop.
- **Information.** Handlar om att informera genom till exempel skyltar med uppmaning att tvätta händer, hålla avstånd och att vara hemma vid symptom eller markeringar i golvet var man kan gå och inte gå. Det kan också handla om ett återkommande samlat informationsbrev till elever och vårdnadshavare för att ingen ska riskera att missa någon information.
- **Handhygien.** Handlar i stor utsträckning om att handsprit finns på många och strategiska ställen, även tvål och vatten nämns.

¹² Folkhälsomyndighetens webbsida, <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-skola-och-forskola-om-den-nya-sjukdomen-covid-19/forebyggande-atgarder-for-gymnasieskolan/> hämtad 2020-10-02.

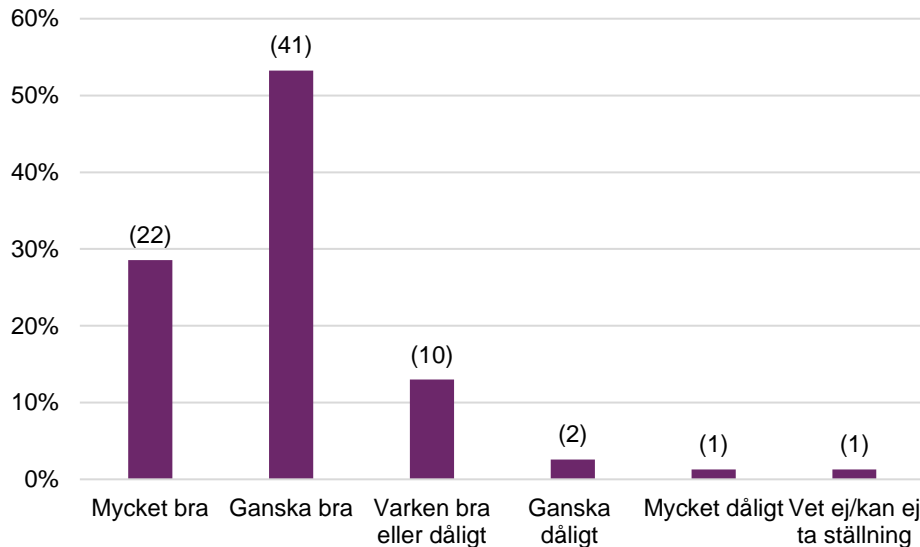
- **Städning.** Handlar om att städning utförs oftare och särskilt på vissa ställen som till exempel ledstänger och dörrhandtag.
- **Säkrare luncher.** Handlar, utöver schemaanpassningar så att alla elever inte har lunchrast samtidigt, också om fler serveringsställen, längre öppettider och matlådor. Det handlar även om att äta i klassrum eller extra lunchrum och matsalar samt möjlighet att äta själv och att sitta klassvis.
- **Aktiviteter utomhus.** Handlar om att elever uppmanas vara ute på raster för att minska trängsel i korridorer och andra gemensamma ytor. Det kan också handla om att äta lunch ute eller att bedriva viss undervisning ute, till exempel undervisning i idrott och hälsa.
- **Säkra resor.** Handlar, förutom schemaanpassningar för att se till att alla elever inte ska resa hem samtidigt, om extrainsatta bussturer inom kollektivtrafiken men även särskilda abonnerade bussar för eleverna. Flera huvudmän framhåller också att de haft cykelkampanjer med uppmaningen att cykla istället för att åka kollektivt.
- **Distansundervisning.** Nämnas som en huvudsaklig åtgärd av vissa men är inte den mest förekommande. Huvudmän nämner även att skolor genomför digitala möten, till exempel vid utvecklingssamtal. Någon nämner även att en stor del av eleverna genomför apl, varför det är relativt glest med elever i lokalerna.

Huvudmännen upplever att det i huvudsak har fungerat bra att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer

Totalt 82 procent av samtliga tillfrågade huvudmän uppger att det har fungerat ganska bra eller mycket bra att följa Folkhälsomyndighetens förslag på förebyggande åtgärder i gymnasieskolan.¹³ Vidare anger 13 procent att det fungerat varken bra eller dåligt. Totalt 4 procent, motsvarande tre huvudmän uppger att det har fungerat ganska dåligt eller mycket dåligt att följa rekommendationerna. Resultatet redovisas i diagram 5 nedan. Även här bör påpekas att resultatet bygger på huvudmännens egna bedömningar.

¹³ Folkhälsomyndighetens webbsida, <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-skola-och-forskola-om-den-nya-sjukdomen-covid-19/> hämtad 2020-10-07.

Diagram 5. Fråga: Hur har det fungerat att följa Folkhälsomyndighetens Förslag på förebyggande åtgärder i gymnasieskolan? (Andel (antal inom parentes))

n=77

I kommentarerna uppger flera huvudmän att det är svårt att hålla avstånd i klassrum och i matsal. Flera uppger att eleverna behöver påminnas om att hålla avstånd. Vidare anges att lokalerna innebär begränsningar för vad som är möjligt. En huvudman nämner att de i och med att vissa klassrum är tomma har använt flera klassrum för en lektion. Huvudmannen påpekar dock att en utmaning i sammanhanget är att det inte finns fler lärare.

Några lyfter att det har varit svårt att tolka Folkhälsomyndighetens rekommendationer. En huvudman säger att de önskat att myndigheterna stöttade mer angående det material som krävs, till exempel handsprit och avspärningsband. Enligt huvudmannen har arbetet med detta tagit mycket kraft från rektorer som har mycket annat att fokusera på. Utifrån det övergripande resultatet framstår dock inte denna huvudmans syn som vanligt förekommande.

Särskilt stöd

Det tredje området handlar om särskilt stöd och består av tre frågor varav två har fasta svarsalternativ. Reglerna om särskilt stöd har inte ändrats med anledning av pandemin. Gymnasieskolan ska ge särskilt stöd till de elever som har svårt att uppfylla kunskapskraven.¹⁴

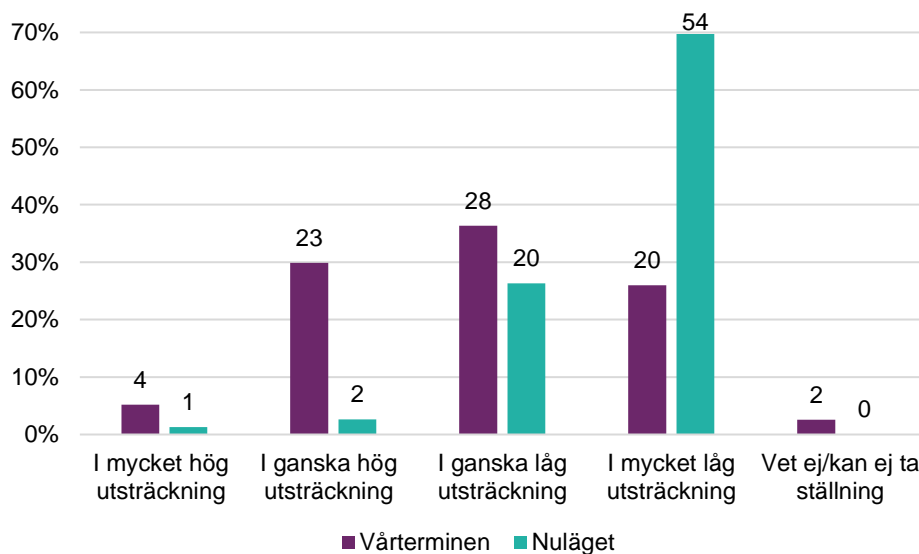
Möjligheten att tillgodose särskilt stöd påverkas i låg utsträckning

Av diagram 6 nedan framgår att totalt 4 procent, motsvarande tre huvudmän, uppger att möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd i nuläget

¹⁴ 3 kap. 7–12 §§ Skollagen.

påverkas i ganska hög eller mycket hög utsträckning. Det är en positiv utveckling jämfört med hur huvudmännen upplever att möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd påverkades under våren, då 35 procent av huvudmännen uppger att den påverkades i ganska hög eller mycket utsträckning. Av diagrammet framgår också att en majoritet, 70 procent, uppger att möjligheten påverkas i mycket låg utsträckning i nuläget. Vidare går det inte att se några större skillnader avseende möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd utifrån om distansundervisning bedrivs eller inte.

Diagram 6. Två frågor: I vilken utsträckning påverkades/påverkas er möjlighet under våren/i nuläget att tillgodose elevers behov av särskilt stöd med anledning av covid-19-pandemin? (Andel (antal inom parentes))

n=77

Bland huvudmännen som valt att kommentera hur de hanterat eventuell påverkan på möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd, framkommer flera bilder. Flera huvudmän uppger att elever som har sådana behov kan komma in till skolan, även om distansundervisning bedrivs, och på så sätt får skolan mer kontakt med dessa elever och kan ge det stöd som eleverna behöver enligt ordinarie arbetssätt. Enligt en av huvudmännen tappade man under våren elever på introduktionsprogram med låg motivation på grund av brist på regelbunden kontakt.

Samtidigt uppger en del huvudmän att distansundervisningen varit gynnsam för elever i behov av stöd. Någon hänvisar till att det fungerar bättre för att eleven befinner sig i hemmiljön. Lärdomar från vårens distansundervisning har även gjort att skolor nu blivit bättre på att kunna erbjuda stöd digitalt, menar någon annan.

Vidare nämner några huvudmän att de arbetar med fler undervisningsgrupper för de elever som fick F under våren. Heltidsmentorer nämns också bidra i arbetet med att fånga upp elever som är oroliga för att bli smittade och som är i behov av särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

Det fjärde frågeområdet behandlar arbetsförlagt lärande (apl) och den eventuella så kallade utbildningsskuld som kan ha uppstått i de fall skolor har behövt skjuta fram apl från våren med anledning av pandemin. Frågeguiden består inom följande område av sju frågor varav sex har fasta svarsalternativ. Antalet frågor huvudmännen har fått besvara beror på hur de har svarat på tidigare frågor, flera av frågorna har således enbart besvarats av en del av huvudmännen. Till exempel har inte alla huvudmän i studien apl.

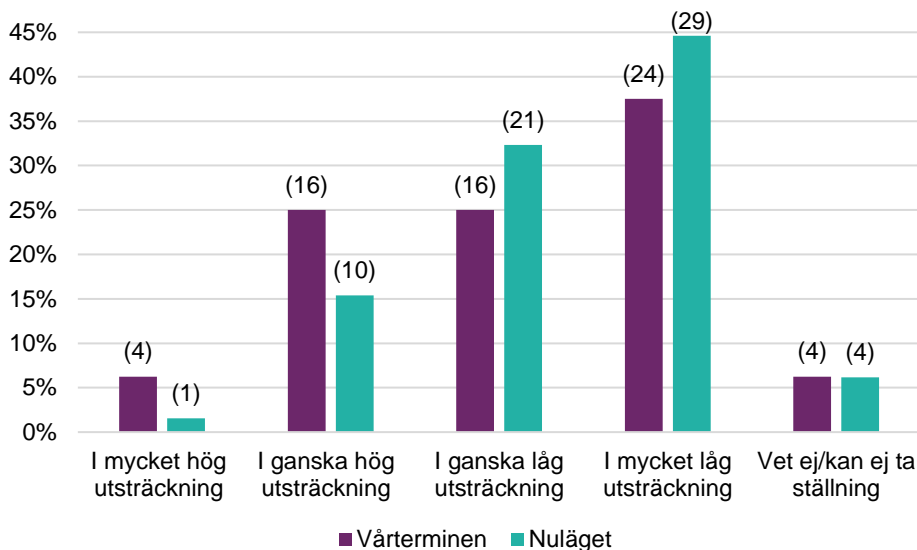
Reglerna vad gäller apl inom gymnasieskolan har inte ändrats i och med pandemin. Kraven för en elev på ett yrkesprogram i gymnasieskolan är minst 15 veckor apl och för en elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska mer än hälften av utbildningen bestå av apl.¹⁵

Apl upplevs ha mindre påverkan i nuläget jämfört med i våras

Av de huvudmän som uppger att de har apl, svarar totalt 17 procent att möjligheten att genomföra apl i nuläget påverkas i ganska hög eller mycket hög utsträckning. Av dessa är det enbart en huvudman som uppger att den påverkas i mycket hög utsträckning. Det kan jämföras med motsvarande siffra under våren; 35 procent. Även här ses alltså en positiv utveckling, men även att viss påverkan kvarstår. En majoritet, 77 procent, uppger alltså att möjligheten att genomföra apl i nuläget påverkas i ganska låg eller mycket låg utsträckning. Resultatet redovisas i diagram 7 nedan.

¹⁵ 4 kap. 12 § gymnasieförordningen.

Diagram 7. Två frågor: I vilken utsträckning påverkades/påverkas er möjlighet under våren/i nuläget att genomföra apl med anledning av covid-19-pandemin? (Andel (antal inom parentes))

n=77

Bland kommentarerna avseende hur eventuell påverkan på att genomföra apl hanteras framhåller flera huvudmän att det krävs mer arbete för att få ut elever på apl i nuläget. Det handlar dels om att vissa företag kan ha gått i konkurs vilket kräver nya arbetsplatskontakter, dels om att vissa arbetsplatser inte tar emot elever i nuläget på grund av restriktioner gällande covid-19.

Flera framhåller att de behövt nyttja möjligheten att bedriva apl i skolan under tiden som apl-platser eftersökts.¹⁶ Vissa kommunala huvudmän lyfter att de för vissa program i huvudsak använder så kallade interna platser, i ett fall nämns till exempel att kommunala campingplatser används för elever på hotell- och turismprogrammet. Andra nämner att de skjuter fram apl-perioder för de program där det är svårt att genomföra apl just nu.

Flera huvudmän lyfter även att åldersrekommendationer om 18 år inom vården lett till problem för elever att genomföra apl inom delar inom vården. Samtidigt uppger en huvudman att vården efterfrågat fler elever under hösten.

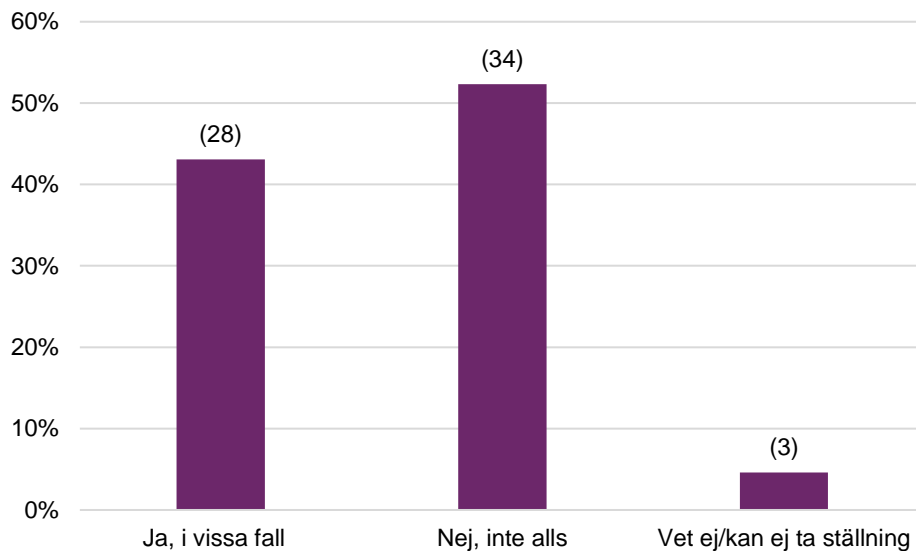
Strax under hälften har behövt skjuta fram apl från våren

Av de 65 huvudmän som har apl uppger strax över hälften, 52 procent, att de inte behövt skjuta fram någon apl från våren med anledning av pandemin. Samtidigt

¹⁶ Enligt 4 kap. 13 § gymnasieförordningen, kan apl under vissa förutsättningar bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan.

svarar strax under hälften av huvudmännen, 42 procent, att de behövt skjuta fram apl i vissa fall. Resultaten illustreras i diagram 8 nedan

Diagram 8. Fråga: Har ni behövt skjuta fram apl från våren med anledning av covid-19-pandemin?

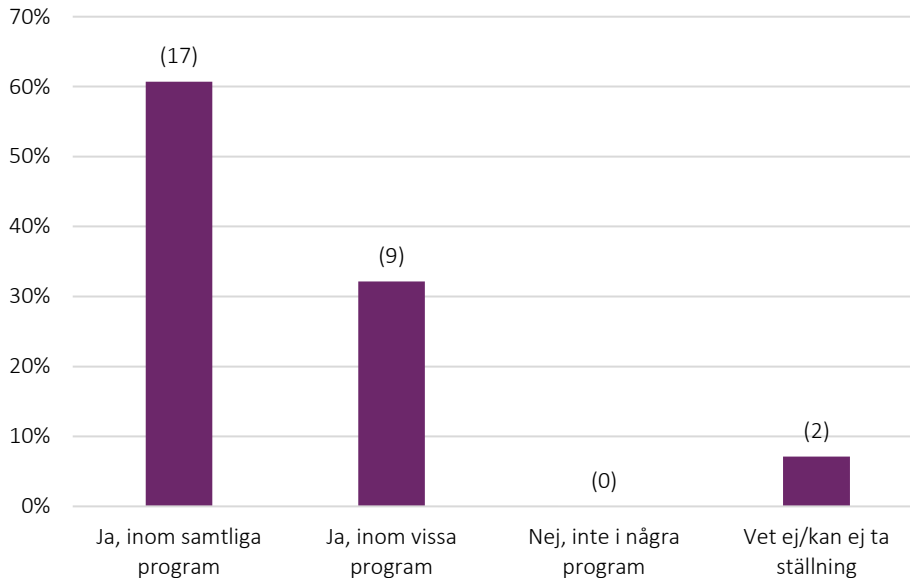

N=65

Av de 28 huvudmän som uppger att de i vissa fall har skjutit fram apl från våren svarar de flesta att det främst berör apl inom vård- och omsorgsprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, hotell- och turismprogrammet samt barn och fritidsprogrammet.

Över hälften uppger att all framskjuten apl kan genomföras under hösten

Av diagram 9 nedan framgår att 61 procent av huvudmännen som behövt skjuta fram apl från våren bedömer att de kan genomföra denna under höstterminen. Totalt 32 procent, motsvarande nio huvudmän, uppger att de kommer kunna genomföra apl som skjutits fram inom vissa program. Ingen huvudman svarar att de inte kommer kunna genomföra någon av den apl som skjutits fram. Vidare uppger tre huvudmän att de inte vet eller inte kan ta ställning.

Diagram 9. Kommer ni att kunna genomföra den apl som skjutits fram från våren under höstterminen?

N=28

De huvudmän som uppger att de enbart kommer att kunna genomföra den apl som skjutits fram inom vissa program har även fått besvara frågan inom vilka program de i huvudsak inte kommer kunna genomföra apl. Enligt de fem huvudmän som kunnat besvara frågan handlar det främst om hotell- och turismprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet.

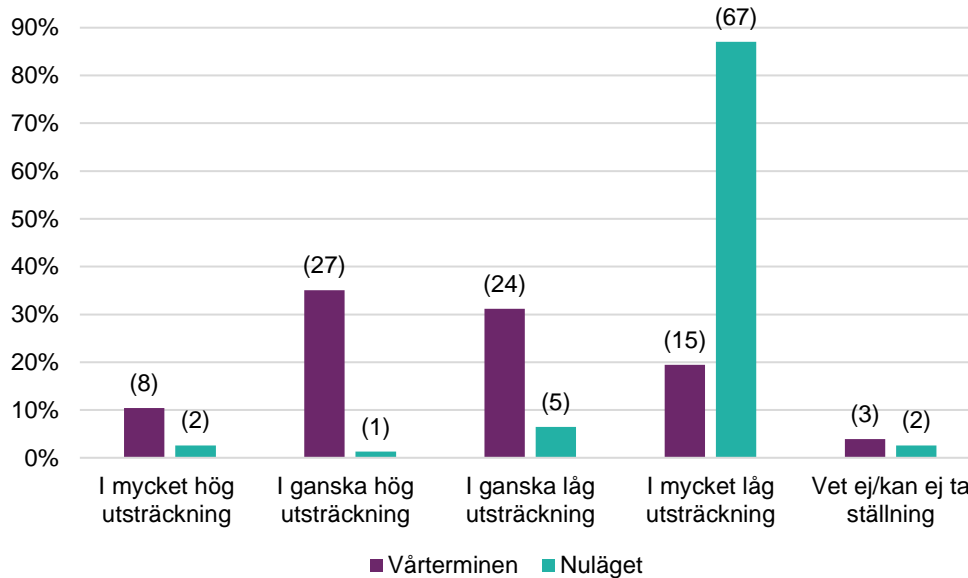
Praktiska moment i skolan

Det femte frågeområdet handlar om pandemins påverkan på möjligheten att genomföra praktiska moment i skolan samt eventuell så kallad utbildningsskuld från våren. Huvudmännen har fått besvara fem frågor varav två har fasta svarsalternativ.

Betydligt mindre påverkan på möjligheten att genomföra praktiska moment i nuläget

Även när det gäller praktiska moment ses en positiv utveckling från i våras. Enbart 4 procent, motsvarande tre huvudmän, uppger att möjligheten att genomföra praktiska moment i skolan påverkas i ganska hög eller mycket hög utsträckning i nuläget. Detta kan jämföras med motsvarande siffra för våren som är 45 procent. Huvudmännen uttrycker alltså en betydligt mindre påverkan på möjligheten att genomföra praktiska moment i skolan jämfört med i våras. Totalt 93 procent uppger att möjligheten påverkas i ganska låg eller mycket låg utsträckning i nuläget. Resultatet redovisas i diagram 10 nedan.

Diagram 10. I vilken utsträckning påverkas er möjlighet att genomföra praktiska moment med anledning av covid-19-pandemin? (Andel (antal inom parentes))

n=77

Bland dem som kommenterat hur påverkan hanteras uppger huvudmännen bland annat att de försöker genomföra praktiska moment nu, ifall smittläget skulle förvärras. Flera uppger också att det inom vissa program är svårt att hålla avstånd vid praktiska moment. Ett exempel som nämns är att lärare och elever kommer nära varandra inom fordons- och transportprogrammet, vilket i exemplet hanteras genom att använda visir och munskydd i sådana situationer. Andra lyfter att det finns problem med att genomföra praktiska moment som teater och musik inom estetiska programmet, i synnerhet när de bör inkludera publik. Detta har till exempel hanterats genom live-streaming och videoinspelningar. Vidare framhåller flera huvudmän att de minskat gruppstorleken vid vissa praktiska moment.

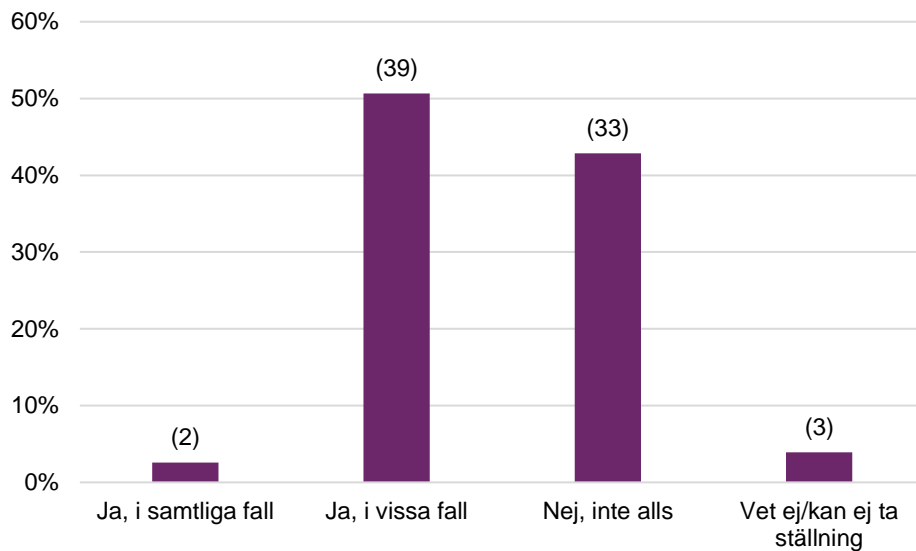
Samtidigt påpekar flera att de praktiska momenten genomförs i skolan och inte via distansundervisning eftersom vissa praktiska moment är svåra att genomföra hemifrån. Det är möjligen en del av förklaringen till att möjligheten att genomföra praktiska moment över lag påverkas i mindre utsträckning nu jämfört med i våras. Samtidigt går det inte att se något samband mellan dem som svarar att de har distansundervisning och större påverkan på möjligheten att genomföra praktiska moment.

Över hälften har skjutit fram praktiska moment från våren

Huvudmännen har också fått svara på frågan om de skjutit fram några praktiska moment från våren med anledning av pandemin. Enligt diagram 11 nedan uppger drygt hälften, 51 procent, av huvudmännen att de har skjutit fram praktiska moment inom vissa fall. 3 procent, motsvarande två huvudmän, uppger att de

gjort det i samtliga fall. Totalt 43 procent uppger dock att de inte skjutit fram några praktiska moment från våren.

Diagram 11. Har ni behövt skjuta fram praktiska moment från våren med anledning av covid-19-pandemin? (Andel (antal inom parentes))

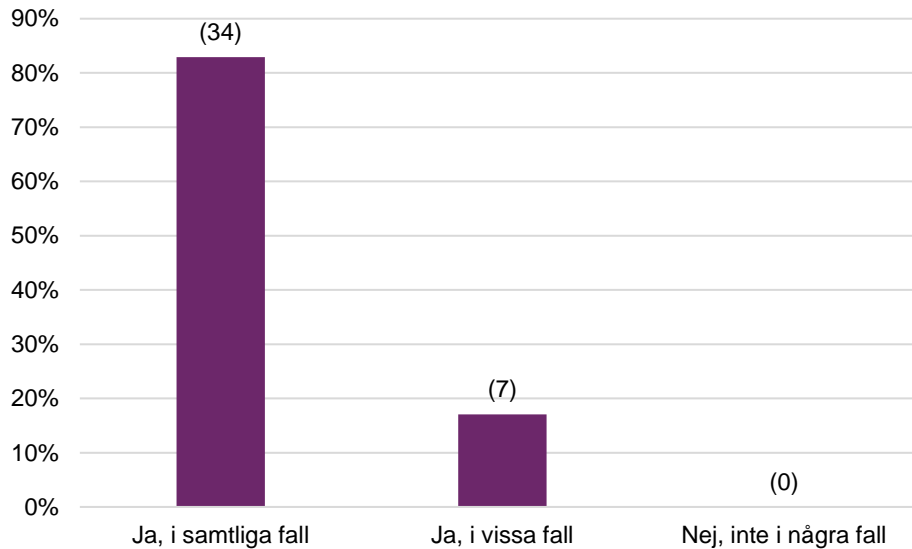

N=77

De flesta framskjutna praktiska momenten kan genomföras under hösten

Av de 41 huvudmän som uppger att de har skjutit fram praktiska moment i vissa eller samtliga fall, uppger 83 procent att de framskjutna praktiska momenten kommer kunna genomföras under hösten i samtliga fall. 17 procent uppger att de kommer att kunna genomföras i vissa fall. Ingen huvudman uppger att de praktiska momenten inte kommer att kunna genomföras i några fall. Resultatet redovisas i diagram 12 nedan.

Diagram 12. Om ni skjutit fram praktiska moment från våren, kommer de att kunna genomföras under hösten? (Andel (antal inom parentes))

N=41

Prövning

Det sjätte frågeområdet behandlar pandemins påverkan på möjligheten att genomföra prövning samt om huvudmännen sett ett ökat behov av prövning med anledning av pandemin. En elev i gymnasieskolan har rätt att göra en prövning på skolan i alla kurser, grundskoleämnena och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan, om eleven inte tidigare har fått betyg på kursen, i grundskoleämnet eller på gymnasiearbetet eller om eleven har fått betyget F.¹⁷ I praktiken kan prövning ofta komma att innebära informationsmöten, skriftliga och muntliga prov, inlämningsuppgifter, laborationer, praktiska redovisningar, gruppuppgifter som genomförs tillsammans med andra prövande eller med elever som läser den aktuella kursen.¹⁸ Frågeområdet består av tre frågor varav två har fasta svarsalternativ.

Låg påverkan på möjligheten att genomföra prövning i nuläget

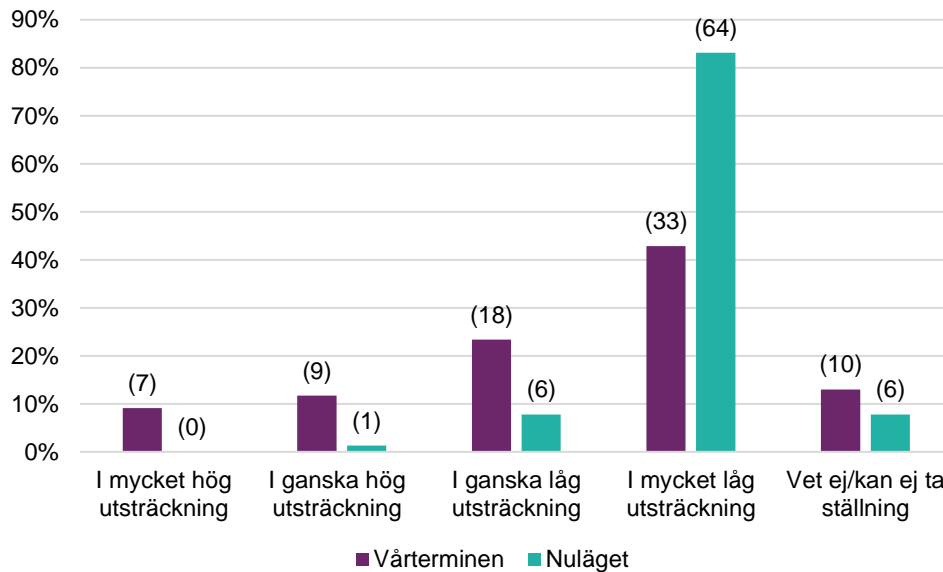
Av diagram 13 nedan framgår att enbart en huvudman uppger att möjligheten att genomföra prövning påverkas i ganska hög utsträckning i nuläget. Ingen svarar att den påverkas i mycket hög utsträckning. Under våren påverkades dock möjligheten i större utsträckning, 21 procent av huvudmännen uppger att den påverkades i

¹⁷ 8 kap. 24 § gymnasieförordningen.

¹⁸ Skolverkets webbsida, <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/provning-for-betyg>, hämtad 2020-10-06.

ganska hög eller mycket hög utsträckning då. Vidare uppger 91 procent att möjligheten påverkas i ganska låg eller mycket låg utsträckning i nuläget och 8 procent, motsvarande 6 huvudmän, uppger att de inte vet eller inte kan ta ställning.

Diagram 13. Två frågor: I vilken utsträckning påverkas möjligheten att genomföra provning med anledning av covid-19-pandemin? (Andel (antal inom parentes))

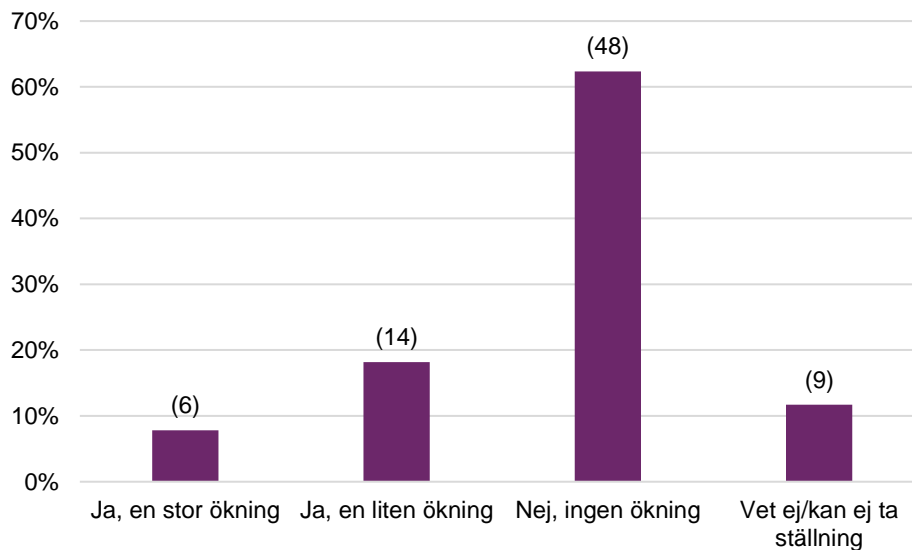

N=77

Över hälften av huvudmännen ser inget ökat behov av provningar

Huvudmännen har också besvarat frågan om de ser ett ökat behov av att genomföra provning i nuläget. Av diagram 14 nedan framgår att de flesta huvudmän inte ser något ökat behov. 62 procent uppger att de inte ser någon ökning alls medan 18 procent uppger att de ser en liten ökning. Enbart 8 procent, motsvarande 6 huvudmän, uppger att de ser en stor ökning.

Diagram 14. Fråga: Har ni sett ett ökat behov av att genomföra prövning?

N=77

Bland de få huvudmän som kommenterat hur de hanterar påverkan på möjligheten att genomföra prövning uppger några huvudmän att de erbjudit extra prövningstillfällen vid terminsstarten. En huvudman nämner att de tagit fram en särskild prövningsmodell för de elever som med anledning av vårens omständigheter fått betyget F. Andra lyfter att de arbetat mer med lovskola för att eleverna ska kunna ta igen delar från våren.

En huvudman påpekar att det ser olika ut i olika ämnen och att det framförallt handlar om ett ökat behov bland elever som går högskoleförberedande program och i synnerhet för elever som läser matematik. Samma huvudman uppger även att de försöker att samarbeta med komvux och hitta gemensamma prövningstillfällen med dem.

Frånvaro

Det sjunde och sista frågeområdet handlar om frånvaro bland elever och består av tre frågor. Här har huvudmännen fått svara på frågor om hur frånvaron har sett ut under hösten jämfört med samma period 2019 samt om de har sett att frånvaron har förändrats särskilt för vissa elevgrupper.

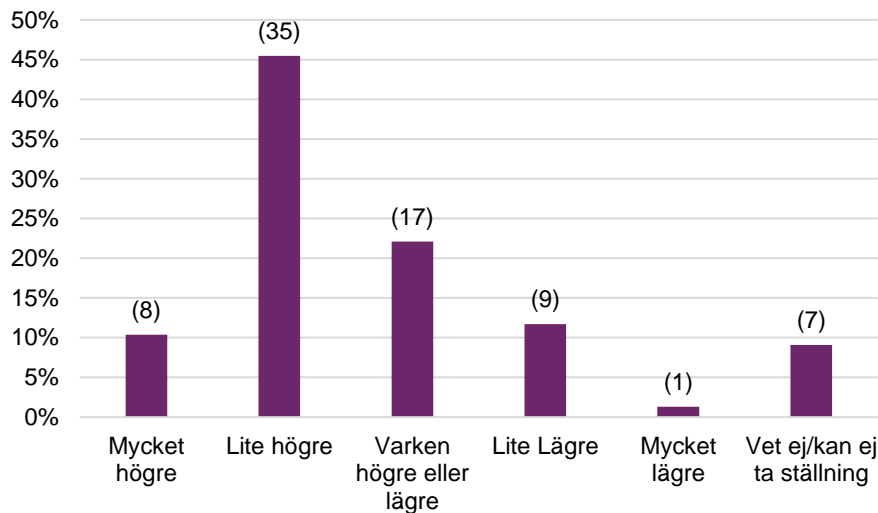
Lite högre frånvaro jämfört med hösten 2019

I den första frågan fick huvudmännen svara på hur frånvaron sett ut under hösten jämfört med motsvarande period hösten 2019. I diagram 15 framgår att knappt hälften av huvudmännen, 45 procent, svarar att frånvaron är lite högre i nuläget jämfört med hösten 2019. Drygt 20 procent av huvudmännen svarar att frånvaron varken är högre eller lägre. 10 procent svarar att frånvaron är mycket högre och ungefär lika många svarar att frånvaron är lite lägre jämfört med förra året. En huvudman svarar att frånvaron är mycket lägre. Nästan 10 procent, motsvarande

sju huvudmän har svarat att de inte vet eller kan ta ställning. Vidare går det att se en något lägre frånvaro bland de huvudmän som bedriver distansundervisning.

Att distansundervisning kan innebära en lägre frånvaro ligger i linje med Skolverkets uppföljningar under våren, då distansundervisning bedrevs vid alla gymnasieskolor, vilka visade på en lägre frånvaro än normalt för gymnasieskolan. Att frånvaron i gymnasieskolan nu bedöms vara högre än normalt kan också ses som förväntat givet Folkhälsomyndighetens rekommendationer och att Skolverkets frånvarouppföljningar vad gäller grundskolan under våren visat på en förhöjd frånvaro.¹⁹

Diagram 15. Är frånvaron bland elever, såväl giltig som ogiltig, högre eller lägre hittills under höstterminen jämfört med samma tid hösten 2019? (Andel (antal inom parentes))

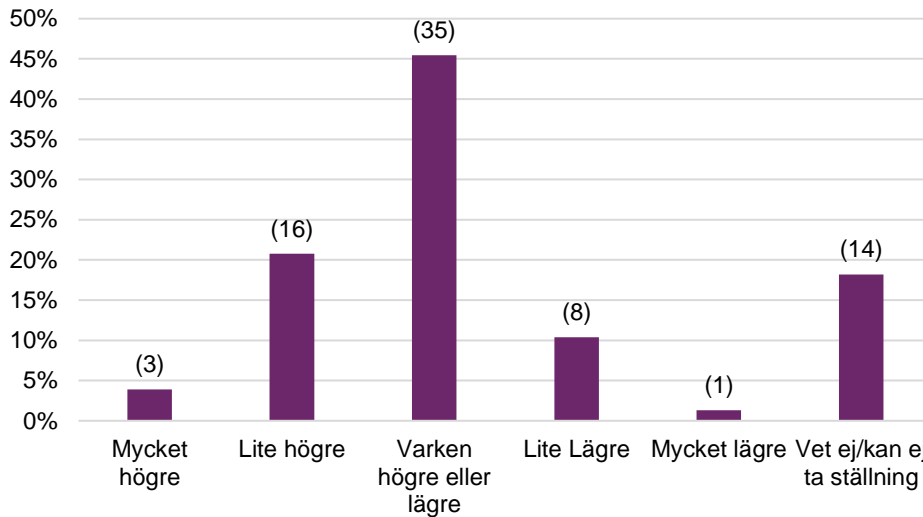

N=77

I den efterföljande frågan fick huvudmännen svara på hur andelen elever som har en upprepad eller längre frånvaro från undervisningen ser ut jämfört med hösten 2019. Som framgår av diagram 16 skiljer sig svaren något från den föregående frågan. De flesta huvudmännen, 45 procent, svarar att andelen elever som har en längre upprepad frånvaro varken är högre eller lägre jämfört med hösten 2019. Knappt 20 procent av huvudmännen svarar att den är lite högre, medan 10 procent menar att den är lite lägre än föregående år. En relativt hög andel huvudmän, nästan 20 procent, har dock inte kunnat ta ställning till frågan och svarar vet ej/kan inte ta ställning.

¹⁹ Skolverket (2020), Undersökning av frånvaro bland lärare, barn och elever. Uppföljning för april 2020 och Skolverket (2020), Undersökning av frånvaro bland personal och elever. Uppföljning för maj 2020. Jämförelser mellan dessa undersökningar och den nuvarande studien bör dock göras med försiktighet då det finns stora metodologiska skillnader.

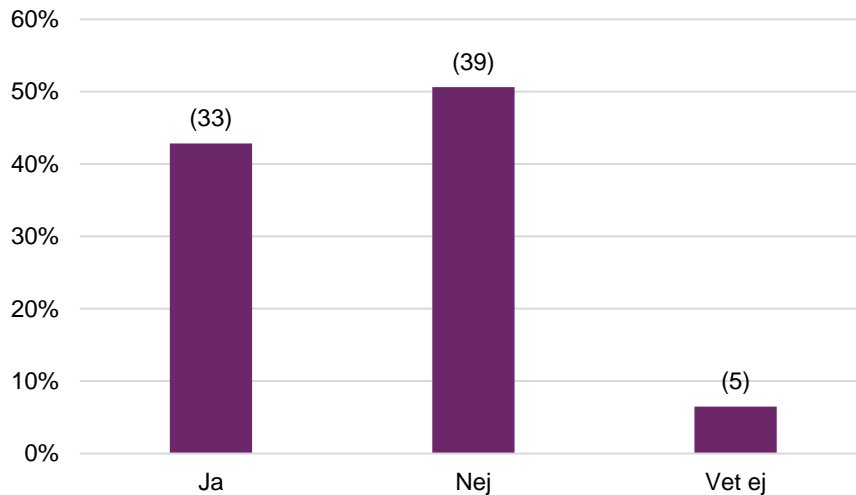
Diagram 16. Fråga: Är andelen elever som har en upprepad eller längre frånvaro från undervisningen, såväl giltig som ogiltig, högre eller lägre hittills under höstterminen jämfört med samma tid hösten 2019? (Andel (antal inom parentes))

N=77

Därefter fick huvudmännen svara på om de i sin uppföljning sett att frånvaron under pandemin förändrats särskilt inom vissa elevgrupper. Svaren redovisas i diagram 17 nedan. Drygt hälften av huvudmännen, 51 procent, svarar att de inte har kunnat se att frånvaron förändrats särskilt för vissa elevgrupper, medan drygt 40 procent svarar att de har sett sådana skillnader. Fem huvudmän, motsvarande 6 procent, svarar att de inte vet eller kan ta ställning.

Diagram 17. Fråga: Ser ni i er uppföljning av frånvaron sedan början av covid-19-pandemin att frånvaron, såväl giltig som ogiltig, förändrats särskilt inom vissa elevgrupper? (Andel (antal inom parentes))

N=77

Det mest förekommande exemplet på elevgrupper vars närvaro, enligt de intervjuade huvudmännen, påverkats negativt av pandemin är elever på introduktionsprogram. Några huvudmän lyfter särskilt elever på språkinstruktion. Några huvudmän menar att det har varit svårare att nå fram till dessa elevgrupper vid distansundervisning samt att dessa elever har haft svårare att tillgodogöra sig undervisningen digitalt. Någon huvudman nämner även att de har elever som saknar internet hemma och som därför haft högre frånvaro.

Samtidigt uppger några huvudmän att distansundervisningen har medfört att närvaron har ökat för vissa elevgrupper. Här nämns till exempel att vissa hemmasittare och elever med psykisk ohälsa i högre utsträckning varit närvarande när undervisningen bedrivits digitalt.

Bilaga 1. Tillvägagångssätt

Nedan beskrivs hur undersökningen har genomförts.

Genomförande

Totalt 12 medarbetare på Skolverket har deltagit i arbetet med att genomföra intervjuer med representanter för huvudmän inom gymnasieskolan. Huvudmännen fick frågorna på förhand under slutet av vecka 38 i syfte att kunna förbereda svar och utse en talesperson. Intervjuerna genomfördes över telefon under vecka 39.

Intervjun bestod av kvantitativa och kvalitativa frågor och dokumenterades i ett enkätverktyg. Frågeguiden finns i sin helhet i bilaga 2.

Svarsfrekvens och urval

Sammanlagt 98 huvudmän för gymnasieskolan valdes ut för undersökningen. Avsikten har varit få ett urval som är så representativt för riket som möjligt. Med anledning av svårigheter med att göra systematiska större urval vid tidpunkten för studien, består urvalet av en sammanslagning av flera tidigare använda urval för snabbstudier under våren. Svårigheterna grundar sig i en ny rättspraxis för statistiksekretess som bland annat medförde att det så kallade skolenhetsregistret inte längre var tillgängligt. Det har medfört svårigheter att identifiera huvudmän och skolenheter för urval. I de tidigare urvalen som använts, har dock representativitet eftersträvat gällande geografisk spridning, storlek (baserat på huvudmannens totala antal elever) samt huvudmannatyp.

Av de 98 huvudmän som valdes ut deltog 77 i undersökningen. Det ger en svarsfrekvens på 79 procent. Tabell 1 visar antalet huvudmän utifrån typ av huvudman i urvalet samt antalet huvudmän som deltog i undersökningen. Av tabellen framgår att svarsfrekvensen var något lägre för kommunalförbund och enskilda huvudmän.

Tabell 1 Antal huvudmän per typ av huvudman i urvalet respektive intervjusvar

Typ av huvudman	Antal i urvalet	Antal svar	Svarsfrekvens
Kommunal	54	46	85%
Kommunalförbund	5	3	60%
Enskild	39	26	67%

Huvudmännen har fått fler frågor om de bedriver distansundervisning, antalet frågor som huvudmän fått besvara skiljer sig därför åt. Vid eventuella jämförelser mellan olika frågor behöver hänsyn därför tas till både antal svarande och vilka huvudmän som har fått ta del av frågorna.

Möjliga felkällor

Förutom att tiden för studien varit kort, cirka fyra veckor totalt, finns det några möjliga felkällor som är värda att nämna när studiens resultat ska tolkas. Till exempel genomfördes intervjuerna av ett relativt stort antal personer och det kan därför inte uteslutas att någon fråga kan ha feltolkats.

Vidare ställdes frågan vilken titel respondenten har och av sammanställningen framgår att rektorer i drygt 15 fall har besvarat frågorna i huvudmannens ställe. Förklaringarna kan troligtvis vara flera, dels att en rektor och en huvudman kan vara samma person, dels att huvudmannen kan ha upplevt att det är svårt att svara på grund av den korta tiden för undersökningen och därmed hänvisat till en rektor. Vid ett par intervjuer har dock både rektor och huvudman deltagit. Utöver det består respondenternas titlar till stor del av skolchefer och liknande. Enbart ett par kompletterande skriftliga svar har inkommit under slutet av vecka 39. Utöver det har inga respondenter lämnat skriftliga svar.

Det bör också noteras att studien bygger på huvudmännens egna bedömningar av den egna verksamheten. Att det är huvudmännens egna bedömningar kan ha särskilt stor påverkan i vissa fall. Detta gäller till exempel frågan om hur huvudmännen bedömer att distansundervisningen har fungerat och hur det har fungerat att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det finns en möjlighet att elever och personal har andra uppfattningar vad gäller dessa frågor och senare undersökningar skulle också kunna fånga upp kvalitetsbrister som inte nödvändigtvis framkommer i huvudmännens egna bedömningar under den tid verksamheten pågår.

Bilaga 2. Frågeguide

Frågor till huvudmän inom gymnasieskolan med anledning av covid-19-pandemin

Skolverket har under våren genomfört flera snabba studier för att bilda sig en uppfattning om läget i skolväsendet med anledning av covid-19-pandemin, där flera av er som vi nu kontaktar lämnat värdefulla svar. Vi är nu intresserade av att veta mer om hur höstens skolstart i gymnasieskolan har fungerat och det är angeläget att ni i egenskap av huvudman för gymnasieskolan deltar i en intervjuundersökning kopplat till den.

Intervjuundersökning riktar sig till ett urval av huvudmän för gymnasieskolan (ej gymnasiesärskolan) och resultatet kommer att redovisas samlat i en rapport i oktober. För att ni ska ha så bra förutsättningar som möjligt att besvara frågorna, vill vi redan i denna kontakt skicka dessa, så att ni har en möjlighet att förbereda och vid behov inhämta information samt utse en talesperson. Vi kommer att kontakta er via telefon under nästa vecka (39) för inbokning och genomförande av intervju. Intervjun beräknas ta mellan 30 och 45 minuter. Om ni har frågor vänligen kontakta fornamn.efternamn@skolverket.se. Vi beklagar den korta tiden för undersökningen. Er medverkan är värdefull!

Inledande frågor/bakgrundsfrågor

1. Huvudmannens namn:
2. Typ av huvudman:
 - a. Kommunal
 - b. Enskild
 - c. Region
 - d. Kommunalförbund
3. Vilken är din befattning?

1. Distansundervisning och förändringar av lärotider

4. Hur stor del av undervisningen uppskattar ni bedrivs via distansundervisning, alltså att eleverna inte är i skolans lokaler, i nuläget?
 - All undervisning
 - Nästan all undervisning
 - Ungefär hälften
 - En mindre del
 - Enbart i vissa fall för elever med symptom
 - Ingen
 - Vet ej/kan ej ta ställning

5. Om ni bedriver distansundervisning, vad är den huvudsakliga anledningen till det?
6. Om ni bedriver distansundervisning, hur är den i huvudsak upplagd? (Flera alternativ kan väljas).
 - Vissa programtyper och år har distansundervisning
 - Eleverna har distansundervisning vissa veckor
 - Eleverna har distansundervisning vissa dagar i veckan
 - Eleverna har distansundervisning vissa tider på dagen
 - Elever med symptom har distansundervisning
 - Annat sätt, beskriv gärna hur. (Möjlighet att kommentera i fritext).
7. Om ni bedriver distansundervisning för vissa programtyper och år, för vilka bedrivs den huvudsakligen? (Flera alternativ kan väljas).
 - Högskoleförberedande program
 - Yrkesprogram
 - Introduktionsprogram
 - Elever i år 1
 - Elever i år 2
 - Elever i år 3
 - Vet ej/kan ej ta ställning
8. Om ni bedriver distansundervisning, inom vilka ämnen och kurser används distansundervisning främst?
9. Om ni bedriver distansundervisning, hur upplever ni att det har fungerat från skolstart till nu?
 - Mycket bra
 - Ganska bra
 - Varken bra eller dåligt
 - Ganska dåligt
 - Mycket dåligt
 - Vet ej/kan ej ta ställning
 - Vill du utveckla ditt svar, till exempel angående utmaningar? (Möjlighet att kommentera i fritext.)
10. Har ni haft behov av att tillämpa några av de möjligheter till förändringar som ges i 5 § i *förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta*, under höstterminen hittills? (flera alternativ kan väljas)
 - Att ett läsår ska omfatta fler veckor än vad som regleras i gymnasieförordningen
 - Att ett läsår ska omfatta färre veckor, skoldagar eller lovdagar, än vad som regleras i gymnasieförordningen

- Att ett läsår ska börja eller sluta vid andra tider, än vad som regleras i gymnasieförordningen
- Att skolarbetet får förläggas till andra dagar än måndag-fredag och fördelas på annat sätt under läsåret, än vad som regleras i gymnasieförordningen
- Inget av ovanstående.
- Vill du utveckla ditt svar? (Möjlighet att kommentera i fritext).

2. Ytterligare åtgärder för att minska smitta

10. Vilka är de huvudsakliga åtgärderna som ni vidtagit i syfte att minska risken för smittspridning från skolstart till nu?
11. Hur har det fungerat att följa Folkhälsomyndighetens Förslag på förebyggande åtgärder i gymnasieskolan?
 - Mycket bra
 - Ganska bra
 - Varken bra eller dåligt
 - Ganska dåligt
 - Mycket dåligt
 - Vet ej/kan ej ta ställning
 - Vill du utveckla ditt svar? (Möjlighet att kommentera i fritext).

3. Särskilt stöd

12. I vilken utsträckning påverkades er möjlighet under våren att tillgodose elevers behov av särskilt stöd med anledning av covid-19-pandemin?
 - I mycket hög utsträckning
 - I ganska hög utsträckning
 - I ganska låg utsträckning
 - I mycket låg utsträckning
 - Vet ej/kan ej ta ställning
13. I vilken utsträckning påverkas er möjlighet i nuläget att tillgodose elevers behov av särskilt stöd med anledning av covid-19-pandemin?
 - I mycket hög utsträckning
 - I ganska hög utsträckning
 - I ganska låg utsträckning
 - I mycket låg utsträckning
 - Vet ej/kan ej ta ställning
14. Om möjligheten att tillgodose elevers behov av särskilt stöd påverkas i nuläget, hur arbetar ni för att kunna möta behoven?

4. Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

15. I vilken utsträckning påverkades möjligheten att genomföra apl under våren med anledning av covid-19-pandemin?
- I mycket hög utsträckning
 - I ganska hög utsträckning
 - I ganska låg utsträckning
 - I mycket låg utsträckning
 - Vet ej/kan ej ta ställning
 - Har ej apl/ej aktuellt
16. I vilken utsträckning påverkas möjligheten att genomföra apl i nuläget med anledning av covid-19-pandemin?
- I mycket hög utsträckning
 - I ganska hög utsträckning
 - I ganska låg utsträckning
 - I mycket låg utsträckning
 - Vet ej/kan ej ta ställning
 -
17. Om möjligheten att genomföra apl påverkas i nuläget, hur hanterar ni det?
18. Har ni behövt skjuta fram apl från våren med anledning av covid-19-pandemin?
- Ja, i samtliga fall
 - Ja, inom vissa fall
 - Nej, inte alls
 - Vet ej/kan ej ta ställning
19. Om ni skjutit fram apl från våren, vilka yrkesprogram berör det främst? (Flera alternativ kan väljas).
- Barn- och fritidsprogrammet
 - Bygg- och anläggningsprogrammet
 - El- och energiprogrammet
 - Fordons- och transportprogrammet
 - Handels- och administrationsprogrammet
 - Hantverksprogrammet
 - Hotell- och turismprogrammet
 - Industritekniska programmet
 - Naturbruksprogrammet
 - Restaurang- och livsmedelsprogrammet
 - VVS- och fastighetsprogrammet
 - Vård- och omsorgsprogrammet
 - Annat program
20. Om ni skjutit fram apl från våren, kommer den att kunna genomföras under hösten?

- Ja, inom samtliga program
- Ja, inom vissa program
- Nej, inte i några program
- Vet ej/kan ej ta ställning

21. Inom vilka program kommer ni i huvudsak inte kunna genomföra apl under hösten?

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- El- och energiprogrammet
- Fordons- och transportprogrammet
- Handels- och administrationsprogrammet
- Hantverksprogrammet
- Hotell- och turismprogrammet
- Industritekniska programmet
- Naturbruksprogrammet
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VVS- och fastighetsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet
- Annat program

5. Praktiska moment i skolan

22. I vilken utsträckning påverkades möjligheten att genomföra praktiska moment under våren med anledning av covid-19-pandemin? (Efter förordningsändringen den 6 april som möjliggjorde att en mindre andel elever kunde vara närvarande i skolans lokaler).

- I mycket hög utsträckning
- I ganska hög utsträckning
- I ganska låg utsträckning
- I mycket låg utsträckning
- Vet ej/kan ej ta ställning

23. I vilken utsträckning påverkas möjligheten att genomföra praktiska moment i nuläget med anledning av covid-19-pandemin?

- I mycket hög utsträckning
- I ganska hög utsträckning
- I ganska låg utsträckning
- I mycket låg utsträckning
- Vet ej/kan ej ta ställning

24. Om möjligheten att genomföra praktiska moment påverkas i nuläget, hur hanterar ni det?

25. Har ni behövt skjuta fram praktiska moment från våren med anledning av covid-19-pandemin?

- Ja, i samtliga fall
- Ja, inom vissa fall
- Nej, inte alls
- Vet ej/kan ej ta ställning

26. Om ni skjutit fram praktiska moment från våren, kommer de att kunna genomföras under hösten?

- Ja, i samtliga fall
- Ja, inom vissa fall
- Nej, inte i några fall
- Vet ej/kan ej ta ställning

6. Prövning

27. I vilken utsträckning påverkades möjligheten att genomföra prövning under våren med anledning av covid-19-pandemin?

- I mycket hög utsträckning
- I ganska hög utsträckning
- I ganska låg utsträckning
- I mycket låg utsträckning
- Vet ej/kan ej ta ställning

28. I vilken utsträckning påverkas möjligheten att genomföra prövning i nuläget med anledning av covid-19-pandemin?

- I mycket hög utsträckning
- I ganska hög utsträckning
- I ganska låg utsträckning
- I mycket låg utsträckning
- Vet ej/kan ej ta ställning

29. Har ni sett ett ökat behov av att genomföra prövning?

- Ja, en stor ökning
- Ja, en liten ökning
- Nej, ingen ökning
- Vet ej/kan ej ta ställning

30. Om möjligheten att genomföra prövning påverkas i nuläget, hur hanterar ni det? (Fritextsvar).

7. Frånvaro

31. Är frånvaron bland elever, såväl giltig som ogiltig, högre eller lägre hittills under höstterminen jämfört med samma tid hösten 2019?

- Mycket högre
- Lite högre
- Varken högre eller lägre
- Lite Lägre

- Mycket lägre
 - Vet ej/kan ej ta ställning
32. Är andelen elever som har en upprepad eller längre frånvaro från undervisningen, såväl giltig som ogiltig, högre eller lägre hittills under höstterminen jämfört med samma tid hösten 2019?
- Mycket högre
 - Lite högre
 - Varken högre eller lägre
 - Lite Lägre
 - Mycket lägre
 - Vet ej/kan ej ta ställning
33. Ser ni i er uppföljning av frånvaron såväl sedan början av covid-19-pandemin att frånvaron förändrats särskilt inom vissa elevgrupper?
- Ja
 - Nej
 - Vet ej
 - Om ja beskriv på vilket sätt och för vilka elevgrupper.